

DECIZIE

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Victor Burduh

examinând recursul declarat de SA "Apă-Canal Chișinău",
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Linella"
împotriva SA "Apă Canal Chișinău" cu privire la anularea facturii și încasarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea de apel declarată de SA "Apă-Canal Chișinău" și menținută
hotărârea din 29 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

c o n s t a t ă :

La 02 aprilie 2019, SRL "Linella" a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SA "Apă-Canal Chișinău" cu privire la anularea facturii fiscale
AAG1189083 din 28 februarie 2019 pentru suma de 85 198,08 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a invocat faptul că, la
28 februarie 2019, SA "Apă Canal Chișinău" a emis în privința reclamantei SRL
"Linella" actul administrativ - factura fiscală nr. AAG1189083, pentru suma de 85
198,08 lei cu privire la încasarea plăților pentru pretinse „servicii de canalizare în
cazul depășirii normelor CMA (cu aplicarea tarifului diferențiat)”.

Factura a fost recepționată prin poștă la 04 martie 2019. Nefiind de acord cu
actul administrativ, emis de către pârâtă, la 06 martie 2019, reclamanta a întocmit
cererea prealabilă nr. 07 în materie de contencios administrativ, care în aceeași zi a
fost înregistrată la sediul pârâtei cu nr. 412, prin aplicarea ștampilei de intrare
corespunzătoare.

În cererea prealabilă a indicat asupra ilegalității actelor administrative, emise
de către pârâtă, cu referință la norma legală încălcată, solicitând admiterea cererii
prealabile și revocarea în total, în privința SRL "Linella", a actului administrativ-
factură fiscală nr. AAG1189083 din 28 februarie 2019, pentru suma de 85 198,08

lei, încetarea imediată a acțiunilor ilegale, abuzive, discriminatorii și anticoncurențiale în privința solicitantei și conformarea prevederilor alineatului (18) al art. 22 din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare; comunicarea deciziei adoptate pe marginea cererii prealabile, în termenul stabilit în alineatul (1) al art. 15 al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000.

La 29 martie 2019, pârâta a semnat și a expediat la adresa juridică a reclamantei răspunsul nr.1200/4234, prin care a refuzat satisfacerea tuturor cerințelor legale ale reclamantei și a respins cererea prealabilă. Răspunsul a fost recepționat de reclamantă la 02 aprilie 2019.

Începând cu luna mai 2017, SA ”Apă-Canal Chișinău” a adoptat față de un număr de circa 100 agenți economici din municipiul Chișinău (ulterior acest număr s-a majorat până la circa 700) o poziție ilegală, de aplicare selectivă, discriminatorie și anticoncurențială a legii la stabilirea tarifelor diferențiate pentru deversarea în sistemul public de canalizare a apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți.

La 28 martie 2017, reclamanta a recepționat de la pârâtă notificarea nr. 1200/3895 din 23 martie 2017, prin care au fost informați despre rezilierea unilaterală, începând cu 01 mai 2017, a contractului de recepționare și pre-epurare a apelor uzate cu concentrații majore de poluanți nr.7-365-33/111ps din 29 noiembrie 2013.

Respectivul acord (contract) așa și nu a fost semnat cu reclamanta până în prezent, iar preținsele servicii de canalizare, în cazul depășirii normelor CMA (cu aplicarea tarifului diferențiat) sunt aplicate, față de reclamantă, lunar, începând cu 01 mai 2017 și până în prezent, cu încălcarea normei legale și în lipsa contractului obligatoriu, care să reglementeze modalitatea de calcul a acestui tarif.

Totodată a menționat că, acțiunile contrare legii ale pârâtei au la bază și Decizia Consiliului de administrare a SA ”Apă-Canal Chișinău” nr. 2 din 12 iunie 2017, conform căreia s-a decis aplicarea discriminatorie a legii doar față de o parte din agenții economici deserviți, marea majoritate a acestora achitând în continuare exclusiv serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, fără impunerea spre plată a unor plăți suplimentare, precum actul administrativ - factură fiscală contestată.

Actul administrativ cu caracter normativ menționat, este unul discriminatoriu și anticoncurențial și la decizia pârâtei este aplicat în privința reclamantei până în prezent.

Un al doilea act administrativ cu caracter normativ al pârâtei este procesul-verbal nr.3 al ședinței Consiliului SA ”Apă Canal Chișinău” din 28 iulie 2017. Prin respectiva Decizie a Consiliului s-a aprobat metodologia de calcul a pretinsului coeficient „k”, care conform normelor legale, urma să fie stabilit exclusiv în baza unui contract obligatoriu operator-consumator și nicidecum printr-o decizie unilaterală, a organului executiv al pârâtei.

În Decizie nu se descifrează în baza căror parametri se calculează coeficientul „k” și la ce tarif se aplică acest coeficient. Reclamanta, conformându-se prevederilor legale, a solicitat pârâtei semnarea unui atare contract, la începutul anului 2012. Ca rezultat, a fost semnat contractul privind recepționarea și pre-epurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr.7-365-33/111ps din 28 noiembrie 2013,

contractul fiind reziliat de către pârâtă începând cu 01 mai 2017, prin notificarea din 23 martie 2017.

Astfel, vina exclusivă pentru lipsa unui contract, care să reglementeze relația la compartimentul deversării apelor uzate cu depășirea normelor CMA aparține exclusiv pârâtei, reclamanta neavând deja obligația legală de a solicita semnarea unui atare contract, din momentul rezilierii unilaterale, la inițiativa pârâtei, a contractului existent. Mai mult ca atât, tarifele diferențiate în cazul depășirii normelor CMA nu constituie un serviciu public reglementat de stat, fiind lăsat la dispoziția părților contractante prin semnarea unui contract obligatoriu.

Reclamanta a relevat că, contractul de prestare a serviciului public de furnizare a apei și de recepționare a apelor uzate nr.736533 din 09 februarie 2012, semnat între părțile în litigiu, prevede la p.4.1.15 că ”în cazul depășirii concentrației maxim admisibile ”CMA” pentru apele uzate evacuate, plata pentru apa livrată și recepționarea apelor uzate se va efectua conform tarifelor diferențiate pentru luna gestionară conform normativelor în vigoare”.

Respectiva clauză din contractul de prestare a serviciului public, nicidecum nu constituie o modalitate de calcul a acestor tarife, așa cum prevede legea, dar nici nu constituie o executare, din partea pârâtei a obligației semnării unui contract distinct la acest compartiment.

Un contract privind recepționarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, semnat între pârâtă și reclamantă, nu există. Unicul contract existent și în vigoare, care reglementează relațiile operator-consumator, nr.736533 din 09 februarie 2012, are ca obiect prestarea serviciului public de furnizare a apei potabile și de recepționare a apelor uzate.

Contractul a fost semnat cu reclamanta în forma prestabilită de pârâtă până la intrarea în vigoare a Legii nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, și nu conține nicio reglementare referitoare la modalitatea de calcul a tarifelor diferențiate.

Punctul 4.1.15 din contractul nr. 736533 din 09 februarie 2012 de furnizare a apei potabile și de recepționare a apelor uzate, conține doar referință la faptul posibilei achitări a unor tarife diferențiate, în sintagma ”plata pentru apa livrată și recepționarea apelor uzate se va efectua conform tarifelor diferențiate pentru luna gestionară conform normativelor în vigoare”, care nicidecum nu constituie o modalitate de calcul a acestor tarife, așa cum prevede legea.

Niciun act legislativ și/sau normativ nu reglementează așa-numitele ”normative în vigoare”, stabilirea acestora fiind pusă, prin lege, la dispoziția ambelor părți (operator-consumator), prin semnarea unui contract obligatoriu, în care să fie stabilită modalitatea de calcul a tarifelor diferențiate. În acest context, lipsa contractului obligatoriu duce la aplicarea prevederilor Legii nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului, care se efectuează exclusiv în Bugetul de Stat, fapt ignorat cu desăvârșire de către pârâtă.

Totodată, pârâta în mod arbitrar și fără nicio motivare atât juridică, cât și matematică, însumează doar rezultatele depășirilor acestor 4-7 parametri de calitate și îi împarte la numărul lor (4-7), calculând coeficientul ”k”, care la fel, fără nici o bază legală, se aplică la tariful de canalizare aprobat de ANRE, de 11,17 lei pentru fiecare m³ de ape deversate (suplimentar serviciilor de canalizare, achitate separat).

Or, nici Legea și nici contractele privind furnizarea serviciilor de alimentare cu apă și de recepționare a apelor uzate, semnate cu reclamanta, la o clauză a căroră face referință pârâta, nu reglementează modalitatea de calcul a tarifelor diferențiate, și nici nu stabilesc că aceste tarife se aplică la tariful aprobat de ANRE pentru serviciile de canalizare.

Logica operatorului la efectuarea acestor calcule se reduce la faptul că, plata tarifului diferențiat este cu atât mai mică, cu cât mai mulți poluanți sunt deversați în sistemul public de canalizare.

Mai mult ca atât, legea nu reglementează și nu stabilește că, tariful diferențiat se calculează reieșind din tariful pentru serviciile de canalizare (actualmente 11,17 lei pentru un m³ de ape deversate), raportat la oarecare coeficient "k", la fel inventat de către operator, precum și modalitatea de calcul a acestuia.

La 07 februarie 2017, a înregistrat în cancelaria pârâtei cererea de acces la informație nr.04. La 18 februarie 2019, pârâta prin răspunsul nr.01-358, s-a eschivat în a prezenta informația oficială la întrebările enunțate. Răspunsul a fost recepționat de către reclamantă, prin poștă la 21 februarie 2019.

Reclamanta a constatat că pârâta i-a oferit răspuns doar la prima întrebare din totalul de 10 formulate, informând-o că are la deservire un număr total de 10 946 de consumatori non-casnici, iar la celelalte 9 întrebări s-a eschivat în a oferi răspuns.

În fața instanței reclamanta a solicitat anularea facturii fiscale nr. AAG1189083 din 28 februarie 2019 pentru suma de 85 198,08 lei, încasarea din contul pârâtei a cheltuielilor de judecată în mărime de 100 de lei.

Prin hotărârea din 29 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), a fost admisă acțiunea inițiată de SRL "Linella" împotriva SA "Apă-Canal Chișinău" cu privire la cu privire la anularea Facturii fiscale nr. AAG 1189083 din 28 februarie 2019 și încasarea cheltuielilor de judecată.

A fost dispusă anularea Facturii fiscale nr. AAG 1189083 din 28 februarie 2019 în sumă de 85 198,08 lei emisă de către SA "Apă-Canal Chișinău" în privința SRL "Linella".

A fost încasată de la SA "Apă-Canal Chișinău" în beneficiul SRL "Linella" taxa de stat în mărime de 100 de lei.

Prin decizia din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel declarată de SA "Apă-Canal Chișinău" și menținută hotărârea din 29 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

La 19 martie 2021 (prin oficiul poștal), SA "Apă-Canal Chișinău" a contestat cu recurs decizia din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel la emiterea deciziei a interpretat în mod eronat legea.

La 14 aprilie 2021, atât SA "Apă-Canal Chișinău", cât și SRL "Linella", au depus cereri cu privire la confirmarea tranzacției de împăcare și încetarea procesului.

Prin încheierea din 14 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de SA "Apă-Canal Chișinău" a fost considerat admisibil.

În corespundere cu art. 444 al Codului de procedură civilă, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererile de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității

hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În plus, recurenta și intimații au avut ocazia să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse (*mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs. Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75).

Subsidiar, în § 26 – 27 ale deciziei Curții Constituționale nr. 95 din 19 decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 444 al Codului de procedură civilă, Curtea a statuat că în cazul procedurilor care au ca obiect autorizarea unui apel sau care consacra verificarea unor aspecte de drept, și nu de fapt, sunt îndeplinite condițiile articolului 6 din Convenție chiar dacă instanța de apel sau de recurs nu oferă reclamantului posibilitate să se exprime în fața sa, în persoană. Iar, în esență nu este afectat accesul liber la justiție.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 29 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) și de a pronunța o nouă decizie sub formă de încheiere de confirmare a tranzacției, cu încetarea procesului din următoarele considerente.

În corespundere cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. d) al Codului de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: să admită recursul și să caseze decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art. 265 și 267. Iar, potrivit art. 265 lit. d) al aceleiași legi, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care părțile au încheiat o tranzacție, confirmată de instanță.

Raportând norma legală la speța dedusă justiției, Colegiul lărgit atestă că, la 14 aprilie 2021, atât recurenta, cât și intimata, l au depus o cerere prin care au solicitat confirmarea tranzacției de împăcare semnată de părți și încetarea procedurii în recurs.

Potrivit textului tranzacției de împăcare nr. 05/411-01/248 din 13 aprilie 2021, aceasta are drept scop soluționarea amiabilă în sensul împăcării părților în cauza civilă cu privire la plățile suplimentare pentru depășirea concentrației maxim admisibile a poluanților în apele uzate evacuate în temeiul rezultatelor investigației de laborator a probelor de ape uzate, prelevate în luna de calcul, din căminele de control, prin recalcularea plăților suplimentare pentru depășirea concentrației maxim admisibile a poluanților în apele uzate evacuate, incluse în factura fiscală seria AAG nr. 1189083 din 28 februarie 2019 în sumă de 85198,08 lei, emisă de către societatea recurentă pe numele SRL „Linella”.

Astfel, Partea I (SRL „Linella”) renunță la pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată și nu pretinde la încasarea taxei de stat, achitată la depunerea acțiunii.

Partea II (SA ”Apă-Canal Chișinău”) renunță la cererea de recurs declarată împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 2ac-2751/20 din 02 februarie 2021.

Partea II se obligă să anuleze și să recalculeze factura fiscală: nr. AAG 1189083 din 28 februarie 2019, emisă în privința SRL „Linella” în termen de 30 zile de la confirmarea tranzacției.

Partea I se obligă să achite integral, în termenul indicat noua factură fiscală

emisă de către SA „Apă-Canal Chișinău”.

Partea II va calcula penalități pentru fiecare zi de întârziere, în cazul neachitării în termen a noii facturi fiscale, conform condițiilor contractuale și a legislației în vigoare.

Ținând cont de prevederile art. 212 alin. (4) al Codului de procedură civilă, Colegiul lărgit reține că părțile au consimțit expres în textul tranzacției încheierea ei și efectele tranzacției și încetării procesului.

Totodată, instanța de recurs studiind conținutul tranzacției de împăcare semnată de părți, prin prisma art. 60 alin. (5) al Codului de procedură civilă, reține că aceasta nu contravine legii, nu încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului.

Însă, cu privire la renunțarea SA ”Apă-Canal Chișinău” la recursul declarat ca efect al confirmării tranzacției, Colegiul lărgit atestă că odată ce SRL „Linella” renunță la acțiune, iar SA ”Apă-Canal Chișinău” se obligă să anuleze actele emise, obiect al prezentei cauze, hotărârile instanțelor ierarhic inferioare nu pot fi menținute. Or, tranzacția confirmată de către instanța de judecată va avea putere de act judecătoresc executoriu.

Prin urmare, având în vedere intenția părților de a soluționa litigiul dedus judecătii pe cale amiabilă, Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a confirma tranzacția între părți și de a înceta procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Linella” împotriva SA ”Apă Canal Chișinău” cu privire la anularea facturii și încasarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. d), art. 265 lit. d), art. 266, al Codului de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de SA ”Apă-Canal Chișinău”.

Se casează decizia din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 29 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Linella” împotriva SA ”Apă Canal Chișinău” cu privire la anularea facturii și încasarea cheltuielilor de judecată, și se emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care:

Se confirmă tranzacția încheiată între SA ”Apă-Canal Chișinău” și SRL „Linella”, conform căreia:

SRL „Linella” renunță la pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată și nu pretinde la încasarea taxei de stat, achitată la depunerea acțiunii.

SA ”Apă-Canal Chișinău” se obligă să anuleze și să recalculeze factura fiscală: nr. AAG 1189083 din 28 februarie 2019, emisă în privința SRL „Linella” în termen de 30 zile de la confirmarea tranzacției.

SRL „Linella” se obligă să achite integral, în termenul indicat, noua factură fiscală emisă de către SA „Apă-Canal Chișinău”.

SA ”Apă-Canal Chișinău” va calcula penalități pentru fiecare zi de întârziere, în cazul neachitării în termen a noii facturi fiscale, conform condițiilor contractuale și a legislației în vigoare.

Se explică participanților la proces că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

Procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Linella" împotriva SA "Apă Canal Chișinău" cu privire la anularea facturii și încasarea cheltuielilor de judecată, se încetează.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Victor Burduh